

systemy-vydy-osoblyvosti-vprovadzhennya-ta-yak-vin-praczyuye-v-ukrayini/#article-section-6 (дата звернення: 07.04.2025).

4. Що таке електронний документообіг? VCHASNO. 16.08.2023. URL: <https://vchasno.ua/shcho-take-elektronnyi-dokumentobig/> (дата звернення: 07.04.2025).

УДК 004.9

Черніхевич Ольга Вікторівна

(наук. керівник – канд. екон. наук, доцент Потапова Н. А.)

Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

РОЛЬ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ

Анотація. Розглянуто розвиток та впровадження технологій штучного інтелекту в бізнес-процеси підприємств. Проаналізовано історичні етапи розвитку ШІ, його значення в управлінні, перспективи інтеграції та виклики цифрової трансформації.

Ключові слова: штучний інтелект, інформатизація, бізнес, цифрова трансформація, управління.

Штучний інтелект – наука і технологія, яка здатна відтворювати процеси мислення людського мозку і спрямовувати їх на створення та обробку різних комп'ютерних програм, а також інтелектуальних машин, здатних повністю замінити і спростити людську роботу [1]. Етапи розвитку штучного інтелекту в країнах світу представлені в табл. 1.

Таблиця 1 – Етапи розвитку штучного інтелекту

Період розвитку	Характеристика
Нейрон та нейронні мережі (1950)	Пов'язаний з появою перших машин послідовних дій для розв'язування задач суто розрахункового характеру
Евристичний пошук (1960)	В «інтелект» машини додалися механізми пошуку та сортування, найпростіші операції з узагальнення інформації
Представлення знань (1970)	Вченими була усвідомлена важливість знання для синтезу цікавих алгоритмів розв'язування задач
Автоматизовані та обробляючі мережі	Ускладнення систем зв'язку і задач, що розв'язуються. Це потребувало якісно нового рівня «інтелектуальності» програмних систем
Робототехніка (2000)	Область застосування роботів достатньо широка і простягається від автономних газонокосарок і пилососів до сучасних зразків військової та космічної техніки
Сингулярність (2008 – теперішній час)	Створення штучного інтелекту і машин, що самовідтворюються, інтеграція людини з обчислювальними машинами, або стрімке збільшення можливості людського мозку завдяки біотехнологіям

Джерело: [1]

Сучасна ринкова економіка переживає значний вплив інтеграції штучного інтелекту в усі сфери бізнесу та життя загалом. Це виявляється в різноманітних аспектах, як-от використання чат-ботів у послугах обслуговування клієнтів, автоматизованих системах управління в транспорті, інтелектуальних системах «ро-

X Всеукраїнська наукова студентська конференція

«Інформаційні технології і системи в документознавчій сфері» (м. Вінниця, 11 квітня 2025 р.)

зумних будинків» та інших областях. Інтеграція технологій штучного інтелекту в діяльність підприємств допомагає забезпечити конкурентні переваги та піднятися на новий рівень конкурентоспроможності, тому для підприємств важливо швидко адаптувати їх для досягнення успіху [2].

Застосування технологій штучного інтелекту в усіх сферах бізнесу сприяє оптимізації багатьох процесів, допомагає знизити витрати за умови збереження високої якості та ефективності, створює умови для максимальної продуктивності незалежно від зовнішніх обставин. Водночас використання штучного інтелекту забезпечує покращення якості продуктів та послуг завдяки аналізу великих обсягів даних і персоналізації відповідно до вимог та інтересів клієнтів [3].

Нескінченні можливості технологій штучного інтелекту та інтегрованих ШІ-інструментів свідчать про нагальну необхідність дослідження перспектив їх використання для підприємств. Кожна інноваційна ідея та стартап повинні передбачати впровадження виробничих ШІ-інструментів, що забезпечує підвищення рівня конкурентоспроможності та ефективності бізнес-структур загалом. Сучасним трендом є не лише використання технологій з інтегрованими інструментами штучного інтелекту, але і його розробка, так званий AI Engineering [4].

Впроваджені технології ШІ та їх використання займає малу частку, порівняно з іншими. Так, відповідно до проведеного фахівцями McKinsey дослідження (11–21 квітня 2023 р.), було визначено, що третина організацій вже регулярно використовують технології ШІ (принаймні в одній із функцій управління). Навіть більше, 40 % респондентів зазначили, що збираються збільшувати інвестиції в ШІ найближчим часом [5].

Отже, штучний інтелект поступово стає рушієм розвитку сучасних підприємств, забезпечуючи конкурентоспроможність, ефективність і інноваційність. Його впровадження потребує гнучкості, адаптивності та стратегічного мислення в умовах стрімких технологічних змін.

Список використаних джерел

1. Кизим М. О., Матюшенко І. Ю., Шостак І. В. Перспективи розвитку інформаційно-комунікаційних технологій і штучного інтелекту в економіках країн світу та України: монографія. Харків: ВД «Інжек», 2012. 492 с.
2. Ryzyky vprovadzhennia shtuchnoho intelektu v kompiuterni systemy [Risks of introducing artificial intelligence into computer systems] / K. M. Marchenko, O. V. Orishaka, A. K. Marchenko, A. M. Melnyk. *Tsentralkoukrainskyi naukovyi visnyk. Seriya: Tekhnichni nauky*. 2022. № 36, part 1, P. 119–124.
3. Tereshchenko O. O. Antykryzove upravlinnia finansamy pidpriemstv: avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stupenia doktora ekon. nauk: spets. 08.04.01 «Finansy, hroshovy obih i kredyt» [Anti-crisis management of enterprise finances: autoref. thesis for obtaining sciences. Doctor of Economics degree. Sciences: spec. 08.04.01 «Finansy, hroshovy obih i kredyt»]. Kyiv. 2005. 34 p.
4. Predicts 2022: No Time to Look Back – A Gartner Trend Insight Report. 2022. URL: <https://www.gartner.com/en/doc/762545-predicts-2022-no-time-to-look-back>
5. The state of AI in 2023: Generative AI's breakout year. *McKinsey & Company*. URL: <https://www.mckinsey.com/capabilities/quantumblack/our-insights/the-state-of-ai-in-2023-generative-ais-breakout-year#/>

